

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

2. Ünite

1. Hemen herkesin bildiği bir şey kitap ( ) Genelde bilinen şudur ( ) Basılmış ( ) genelde roman veya kaynak eser niteliğinde olan her türlü yazılı ve ciltli nesne ( ) Kullanıldığı amaca göre ise birçok ismin sahibi: ders kitabı, okuma kitabı, hikâye kitabı ( )

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (…) (:) (,) (…) (.)
B) (.) (:) (,) (.) (…)
C) (.) (:) (,) (…) (.)
D) (…) (;) (,) (…) (,)
E) (.) (,) (,) (.) (,)

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Ağaç da insan gibi büyür, gelişir ve ölür.
B) Bunları söylüyorum ki bir daha aynı yanlışa düşmeyesin.
C) Türkiye'de okur yazar sayısı gün geçtikçe artıyor.
D) Sıcak bir öğleüzeri deniz kenarında ağır ağır yürüdü.
E) Bahçeye ektiğimiz maydanozlar yeşermeye başladı.

3. (I) En büyük bela sineklerdi, milyonlarca sinek vardı. (II) Siperin bir yanı kara bir kütleyle kaplıydı. (III) Açtığın her şey, örneğin bir teneke et, bir anda sineklerle örtülürdü. (IV) Bir kutu reçel bulacak kadar talihliysen açtığında önce sinekler dalardı içine. (V) Sinekler ağzının çevresinde, yaralarının, çıbanlarının üzerindeydi.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede ek fiille yüklem olmuş isim vardır.
B) II. cümlede tamlayan eki almış isim vardır.
C) III. cümlede sayıca çokluk bildiren bir isim kullanılmıştır.
D) IV. cümlede somut isim yoktur.
E) V. cümleyi oluşturan tüm sözcükler isimdir.

4. Ertesi sabah yine başhekimin odasında toplanmıştık. Bu sefer Profesör de aramızdaydı. Kısa boylu, zayıf, ürkek bakışlı bir adamdı. Her hareketinde hatta ağzını her açışında etrafını darıltmaktan korkan bir hâli vardı. Herhangi bir asistan kendisine bir soru soracak olsa yüzüne tatlı bir ifade vermeye çalışarak ona dönüyor, âdeta yalvarır hissini veren bir sesle ve ellerini mahcup mahcup ovuşturarak onunla uzun uzun konuşuyordu. Ameliyat öğleden sonra yapılacaktı. Bütün konuşmalar ameliyatın güçlüğü üzerineydi.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kahraman anlatıcının bakış açısı kullanılmıştır.
B) Kahramanlardan biri tanıtılmıştır.
C) Diyalog tekniğinden faydalanılmıştır.
D) Betimleyici anlatıma yer verilmiştir.
E) Anlatmaya bağlı bir metinden alınmıştır.

5. Tanzimat Dönemi'ndeki edebiyata kadar hikâyeyi anlatarak aktarmak daha baskındır. Tanzimat ve sonrasında hikâyenin yazılması, okunması yaygınlaşır. Batı'dan yapılan çevirilerle Batı tarzı hikâye Türk edebiyatına girer. Ancak bu tarzda yazılan ilk hikâye konusunda farklı görüşler vardır. Tanpınar, Batı tarzında yazılan ilk telif hikâyenin, Ahmet Mithat Efendi'nin 1870'te yayımladığı - - - - ve - - - - adlı eserleri ile başladığını söyler. Emin Nihat Bey'in - - - - adlı eserini ikinci teşebbüs olarak kabul eder. Bu noktada Tanzimat'ta, hikâye türüne en önemli katkı yapanlardan biri olan Samipaşazade Sezai'nin Türk edebiyatında Batılı öykünün ilk örneği sayılabilecek - - - - adlı eseri de hatırlanmalıdır.

Aşağıdaki eser isimlerinden hangisi bu parçadaki boşluklardan herhangi birine getirilemez?

A) Küçük Şeyler
B) Kıssadan Hisse
C) Müsameretname
D) Letaif-i Rivayat
E) Sergüzeşt

6. Kara kuşları denize inemez, anladık ama kayalara neden konmaz, neden bu kayaların tekeli yalnız martılarda, nadiren de karabatak ve balıkçıl kuşlarında, neden bir zekâ testi şampiyonu karga ya da bir kırlangıç, oranın keyfini denemeyi akletmez? Bu ilke hangi meydan savaşından sonra varılmış bir antlaşmadan kalmadır? Diyeceksiniz ki karalar nasıl kara kuşlarının ise denizler de bahriyelilerindir. Peki o zaman martıların, deniz saksağanlarının telefon tellerinde işi ne? Kırlangıçlar, güvercinler bu işe neden hiç itiraz etmezler, neden bu açıkgözlülüğe karşı koymazlar?

Bu hikâye parçasında aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi ön plandadır?

A) Diyalog
B) İç konuşma
C) Gösterme
D) Özetleme
E) Geriye dönüş

7. İşte düşüncemin burasında beyler, evet tam burasında anladım ki ben bugüne bugün, ömrüm boyunca hiçbir açık artırmaya büyük bir hırsla katılmamışım. İlle bir şey alacağım kararı ile çekişmeye girmemişim. Beni artırmalardan uzak tutan ne o ne bu, sadece bu kararsızlık olmuş. O gün ilk defa orada anladım. Anlar gibi olmak değil, iki kere iki dört eder gibi anladım ki istesem, karar versem, er geç bir şey alırdım. Arttırır martırır, olmazsa apartır kaçar ama alırdım.

Bu parçada kendisinden böyle söz eden bir kahraman için,

I. Açgözlü
II. Tuttuğunu koparan
III. Duyarlı
IV. Tereddütlü

nitelendirmelerinden hangileri yapılamaz?

A) I ve III.
B) I ve IV.
C) II ve III.
D) II ve IV.
E) III ve IV.

8. Öyküleyici anlatım, olay hikâyelerinde çokça başvurulan bir anlatım biçimidir. Bu anlatım biçiminde amaç okuyucuyu bir olayın içinde yaşatmaktır. Okur olayın içine çekilerek kurgunun bir parçası hâline getirilir.

Aşağıdaki metinlerin hangisinde sözü edilen anlatım yöntemine başvurulmuştur?

A) Deniz ve denizciliğe ait sözler, birkaç yıl önce deniz kıyısı kumlarının üzerinde, deniz böceklerinin sedefli ve pırıltılı kabuklarını ilk gördüğüm zamanki kadar güzeldi zihnimde. Örneğin "cunda yelkenleri" sözü yani asıl yelkenlerin iki yanında kanat gibi açılan yelkenler, gönlümde bayağı bir yer tutuyordu.

B) Dış ticaretimizin geliştirilmesi, ekonomimizin dışa açılarak dünya ekonomisiyle bütünleşmesi ve diğer ekonomik hedeflerimizin gerçekleştirilmesi açısından son derece önemli fonksiyona sahip denizcilik sektörümüz hızla gelişmeye devam etmektedir. Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemiz âdeta denizciliği yeniden keşfetmiş, 2002 yılından günümüze 100 binden fazla kişiye amatör denizci belgesi verilmiştir.

C) Etkileyici bir karışım: ıssız kumsallar, kömür yüklü katarlar, dev ağaçlar, Yörük köyleri ve Karadeniz'in kumlara gömülmemiş tek antik şehri… Zonguldak ve Karabük sınırlarında, Batı Karadeniz hattındaki Yeşil Rota'nın vaatleri sadece nostalji değil, bolca da sürpriz içeriyor.

D) Koyu yeşil ladin ormanın içinden yükselen rengârenk bir kayalık… Dik duvarları, farklı özellikteki rotaları, çatlakları, benzersiz manzarasıyla kaya tırmanışı sporu için bir hazine. Trabzon'un Düzköy ilçesinde Şahinkaya adı verilen kireç taşı kütlesi, şimdiden sporcuların gözdesi oldu.

E) Halil Usta'dan korka korka bilgi isterdim. Söylediklerimle içten ilgilendiğimi görünce kaşlarının çatıklığı hızla çözülürdü. Böyle zamanlarda çekici, tabanlara acele acele çivi çakan bir öç aracı olmaktan çıkardı. Artık o, babamın içimde yaratmak istediği kara ve toprak dostluğunun nalına da mıhına da pasına da vururdu.

9. (I) Fenerin ışığı yolun üstüne bir daha düştü. (II) Suat uzaklaşmış bile, tek balığını sallıyor elinde. (III) İstasyona yedi, evine on dakikada varır. (IV) Denize inen yolun başında ışığın sandalı aydınlatmasını bekliyorum. (V) Sandal çırpıntılı ışığın içindeyken atıyorum balığı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede birden fazla isim vardır.

B) II. cümlede özel isim vardır.

C) III. cümleyi oluşturan sözcüklerin tamamı isimdir.

D) IV. cümlede birden fazla somut isim vardır.

E) V. cümlede cins isim vardır.

10. Karlı bir şubat gecesi doğmuştu. Babamın kucağına verirken bir tuhaftım. İsim ararken kamus bana ne kadar boş gelmişti. Ona ışıl ışıl, kâinat gibi manalı bir kelime bulmak istiyordum. Sonunda Ömer dedik. Bu da ona yakışmıştı. Onu, tarihe girmiş bütün Ömerlerin ikbaline layık görüyordum. İlk gülüş… İlk diş… İlk kelime… Annesine doğru, genç, güzel ve mesut annesine doğru ilk adım… Sonra yedinci yaş… Mektebe götürdüğüm gün ne kadar ağlamıştı. Sanki varlığına evden başka bir ortak kabul etmek istemiyordu. Fakat bu mukadderdi. O da her oğul gibi sokak, mektep ve çarşı arasında, günden güne katileşen bir bölünmeye mahkûmdu. Ve on dördüncü yaş… Hırçınlıklar, iştahsızlıklar… Liseyi, daha sonra da fakülteyi bitirdi. Bu arada, onu biraz daha iyi yaşatabilmek için karım, düğününden kalma üç beşibirliğini bozdurdu. Ve o, ilk aşkın bahtsızlığı ile sarsıldı, bizi de perişan etti.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin olay örgüsü ile <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) Çocuğun soğuk bir kış günü dünyaya gözlerini açması

B) Çocuğa layık bir isim seçmede babasının titiz davranması

C) Ömer'in, okula karşı ilk başta çekingen bir tavır takınması

D) Ergenlik çağında arkadaşlarıyla Ömer'in anlaşamaması

E) Ömer'in, üniversiteden sonra duygusal çöküntü yaşaması

11. İzmir'e gitmek için evvela Konya'dan otobüse binmek lazımdı. Beyşehir, Karaağaç, Ödemiş üzerinden iki üç günde varılıyordu. Yol parası beş lira idi. İzmir'e varınca hemşehrileri bulup ötesini onlardan öğrenmek lazımdı. Delikanlı bunun üzerine yol parası tedarikine çıktı. Fakat evindeki eski bir çifteye bir liradan fazla veren bulunmadı. Beş lira gibi mühim bir parayı köyde bir araya getirebilmek, bir hafta uğraştığı hâlde, mümkün olmadı. Ne yapacağını şaşırmış bir hâlde iken bakkalın oğluna rastladı. Bu çocuk bir zamanlar babasının yanından kaçıp şoför muavinliği yapmıştı. Kendisine akıl öğretti: "Ülen, sen deli misin? Otomobile de para mı verilirmiş?.." dedi ve ona, şoföre yarım lirayı peşin verdikten sonra bir daha beş para vermemesini, İzmir'e yaklaştıkları zaman usulca arkadan atlayarak tüymesini, İzmir'e yayan girmesini söyledi.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İç konuşma tekniğinden yararlanılmıştır.
B) İlahi bakış açısı ile yazılmıştır.
C) Olay hikâyesinden alınmış bir metindir.
D) Olaylar kronolojik olarak sıralanmıştır.
E) Yöresel dillin özellikleri görülmektedir.

12. Birkaç şeyde devam ve sebat yoktur ( ) yaz bulutunun gölgesi, kötü kimselerin dostluğu ( ) yalan haber, bol para ( ) temelsiz bina ( ) Aklı başında kimse parasının azlığına üzülmez çünkü onun serveti aklı ile yaptığı hayırlı işlerdedir ( )

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (,) (.) (;) (.) (.)
B) (:) (,) (,) (...) (.)
C) (.) (:) (,) (.) (;)
D) (:) (,) (;) (.) (.)
E) (,) (:) (.) (!) (.)

13. Bir gece, Mümeyyiz İvan Dimitriç Çerviakov ikinci sıra koltuklardan birine oturmuş, dürbünle "Kornevil Çanları"nı seyrediyordu. Çerviakov seyrediyor, saadetin en yükseklerine ulaştığını duyuyordu. Derken birdenbire… Hikâyelerde bu "Derken birdenbire"lere sık sık rastlanır. Yazarların hakları var, hayat beklenmedik şeylerle o kadar dolu ki... Derken birdenbire yüzü buruştu. Gözleri kaydı, soluğu kesildi. Dürbünü gözünden ayırdı, eğildi ve... Hapşuuu!.. Gördüğünüz gibi aksırık, hiçbir yerde, hiç kimseye yasak edilmemiştir. Köylüler de aksırır, emniyet amirleri de aksırır, hatta bazen müşavirlerin bile aksırdığı olur. Herkes aksırır.

Bu parçanın anlatımı için,

I. İlahi bakış açısıyla yazılmıştır.
II. İç konuşma tekniğinden yararlanılmıştır.
III. Üçüncü kişi ağzından anlatım söz konusudur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) I ve II.
D) I ve III.
E) II ve III.

14. Aşağıdaki metinlerden hangisi sosyal bir gerçekliği yansıtmaktadır?

A) Bu kentin insanları, yağmura tutulma korkusu nedir bilmez, havanın açmasını beklemezlerdi ya içlerinden yalnız bir tanesi onlara benzemezdi. Bu adam, pencereden gökyüzüne bakan bu adam... Bu adamın kimi kimsesi yoktu. Kentin iç kesimindeki koca koca yapılardan birindeydi iş yeri; oraya gider gelir, evine kimseyi çağırmazdı. Gelmeyeceklerini bilirdi çünkü. Kendi de eşinin dostunun evine pek gitmezdi, üst üste çağrılmadıkça.

B) Karne zamanı birkaç gün gelmedi. Meraklanmıştım. Sınavlar sırasında olduğu için belki de sınava hazırlanıyor demiştim. İyi düşünmüşüm. Geldi pırıl pırıl sesiyle, öksürüyordu: "Kusura bakmayın ağabeyciğim. Dersleri hazırlıyordum. Gece yarılarına kadar çalışıp sabahleyin de erkenden uyanmak fena yordu. İki gün aksattım. Dilber Hanım, öksürük için bir ilaç yazdırdı ama nerde?"

C) Sabahın dördünde yazı makinemin başına geçtiğim için bu ses, bu kara, yağmura, ayaza kafa tutan bu canlı, bu pırıl pırıl ses beni yazı makinemin başında bulurdu. Gazete paralarını akşamdan masamın kıyısına koyduğum için bekletmez, koşardım sokak kapısına. Gazetelerimi önceden hazırlamış olurdu. Uzatır, paraları alır, saymaya filan lüzum görmeden cebine atar, donmuş burnu buhar kazanı gibi tüterek uzaklaşırken canlı, yaşam dolu sesiyle sokağı gene neşelendirirdi.

D) Haseki taraflarında bir çıkmaz sokağın içinde yalnız duran üç odalı bu ev, bir mezar gibi ebedî sessizlikle kuşatılmıştı. Bir hâl-i nisyan ve metrukiyette bulunuyordu. Çatısından kopan bir tahta, damdan uçan bir kiremit, duvarlarından yuvarlanan bir taş, senelerce düştüğü yerde kalır. Ara sıra çirkin, ihtiyar bir kadın, cadılara mahsus dehşet ve sükûnetle dışarı çıkarak malzeme-i beytiyesini iştira ve tedarikle alelacele eve girip kaybolurdu.

E) Ağabey, biz, dedi, Tophane'deki sabahçı kahvelerinde yatarız. Hepimiz hamal, uşak gibi insanlarız. Ama namusumuzla yaşıyoruz. Ne yapalım? Beş on para kazanırız. Geceleri de kahveciye beş kuruş verir, bir köşede uyuruz. Ne yapalım? Otellere para mı dayanır? En aşağısı otuz kuruş. Otuz kuruşla iki gün geçimimiz var.

15. Yavrularıyla birlikte pek derin olmayan bir çukurda yaşıyordu; üç yıl önce şiddetli bir fırtınanın, ihtiyar bir çam ağacını köküyle birlikte sökmesiyle oluşmuştu bu çukur. Şimdi dibinde yaşlı yapraklar ve yosun vardı, yavruların oynadıkları kemik ve öküz boynuzları duruyordu oracıkta. Yavruların üçü de uyanmışlardı, birbirlerine çok benziyorlardı. Çukurun kıyısında durmuş, eve dönen annelerine bakıyor, kuyruklarını sallıyorlardı. Onları gören köpek az ötede durdu ve uzun süre yavruları izledi. Yavruların da dikkatle kendisine baktıklarını fark ederek öfkeyle, yabancıya havlar gibi havlamaya başladı sonra. Tan yeri aydınlanmış, güneş yükselmişti; kar ışıldıyordu her yerde. Köpek ileride durmuş havlıyordu. Yavrular, ayaklarıyla zayıf karnına vura vura annelerini emiyorlardı. Dişi kurt da bu arada beyaz ve kuru bir at kemiğini dişlemekteydi. Açlık çekiyordu, köpeğin havlamasından başı ağrımaya başlamıştı ve davetsiz misafire saldırıp parçalamak istiyordu.

Bu parçanın üslup özellikleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birden fazla yargı taşıyan cümleler kullanılmıştır.

B) Hâkim bakış açısıyla yazılmıştır.

C) Kişileştirmelere başvurulmuştur.

D) Anlatımda fantastik ögelere yer verilmiştir.

E) Hareket bildiren eylemlerden yararlanılmıştır.

16. Soluk güzel yüzlü bir kadındı. Rengi sarı denecek kadar açık, berrak gözlerinin kenarlarında dost, arkadaş, ahbap bir ifade vardı. Her hoşuma giden yüze gözlerimi açarak bakarmışım. Anlatacağım şeyin içine birdenbire giremememin tek sebebi kadının bana acır gibi bakması oldu. “Ah, bu gözlerim!..” dedim. Gözlerime daha birtakım ağır laflar edeceğimi sanıyordum. “Bakarlar mı deliler gibi her hoşlarına giden yüze?.. Kendilerine değil, bana acındırıyor güzel insanları... Hatta sinirlendiriyorlar bile bir bakıma...” daha söylenecektim. Birdenbire kafamda başka düğmeler çevrildi. Başka ışıklar yandı. Gerilere doğru sürüklendiğimi duydum. Hızla çevriliyordum. Gençliğimin bir parçasını geçirdiğim kasaba gözümde canlanıverdi.

Bu parçanın dil ve anlatım özelliği için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Üçüncü kişili anlatım vardır.
B) Ünlem değeri taşıyan yargılar kullanılmıştır.
C) Somutlamalara başvurulmuştur.
D) Varlıklar niteleyici ifadelerle verilmiştir.
E) Geriye dönüş tekniğinden yararlanılmıştır.

17. Sineğin teki, kirli bir su birikintisindeki saman çöpünün üstüne kondu. Kendince çok geniş olan su birikintisini deniz sanıyordu. Sinek bir ara başını kaldırdı ve kendi kendine “Gemiyi ve denizi ben nice zamandır düşünür dururdum. İşte şu denizdir, bu da gemim… Ben de işini bilen, bilgili bir kaptanım.” dedi. O küçücük ve pis su birikintisi ona göre sınırsızdı. Altındaki saman çöpünü gemi, kendisini kaptan sanıyordu. Çünkü sinekte durumunu kavrayacak göz yoktu.

Bu hikâyenin teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alçak yerde tepecik kendini dağ zanneder.
B) Ağaçtan maşa, aptaldan paşa olmaz.
C) Herkesin dünyası gözünün gördüğü kadardır.
D) Körler memleketinde şaşılar padişah olur.
E) İnsan kendini beğenmese çatlar.

18. Benden bir karşılık beklemiyor. Ona yardım etmek mi bu? Bilmiyorum, bazen karıştırıyorum; özellikle, başımda uğultular olduğu zamanlar. Onun gibi düşünmeyi bilmek isterdim. Bana belli etmemeye çalışarak izliyor beni. Çekiniyor. Acele etmeliyim öyleyse. Feneri yakın bir yere tuttu, annesiyle babasının resimleri. Aralarında eski bir ayakkabı torbası, kırık birkaç lamba. Neden hiç sevmediler birbirlerini? Ölecekler diye öylesine korkmuştum ki.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

A) İç konuşma B) Diyalog C) Bilinç akışı D) İç çözümleme E) Özetleme

19. Soğuk (I) bir kasım sabahıydı. Günlerden pazar olmalı. Herkes (II) bir köşeye çekilmiş, tatil (III) günün keyfini çıkarıyor. Oğlum (IV), birden okuduğu gazeteden (V) başını kaldırdı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri isim değildir?

A) I ve II. B) I ve V. C) II ve III. D) II ve IV. E) IV ve V.

20. Her tarafa taşkın bir şeftali rayihasının dolup sindiği durgun sıcak günlerde işsizler takım takım kasabadan inerler, ırmakta yıkandıktan sonra gelip gölgeli çimenlerde yatarlardı. Yüksek dallardaki fazla olgun, ballı şeftaliler saplarından kurtularak dolgun, yumuşak bir sesle yerlere, çimenler içine, yatanların üzerine mütemadiyen yavaş yavaş dökülürdü. Toplamakla biter tükenir şey değildi. Mahsulün yarısı ağaçlarda kalır, böyle pişip oldukça aheste aheste toprağa düşer, karışır, kaybolurdu. Kasabanın çocuk çığlığıyla dolu, gübre kokulu kızgın sokaklarından kurtulanlara bu kuytu, loş, rayihalı yerler ne tatlı gelirdi.

Bu hikâye ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
B) 3. kişi ağzından anlatıma başvurulmuştur.
C) İzlenimsel betimleme yapılmıştır.
D) İç konuşmaya yer verilmiştir.
E) Hâkim bakış açısı kullanılmıştır.

21. Bazı sözcükler ismin önüne gelip onu nitelerse sıfat, fiili nitelerse zarf, tek başına kullanılırsa isim olur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kötü" **sözcüğü isim olarak kullanılmıştır?**

A) Kötü günler geride kaldı.
B) Kötü düşünürsen başına kötü şeyler gelir.
C) Kötüler kendilerine tahammül edildikçe daha çok kötüleşirler.
D) Kötü alışkanlıkları terk etmek en büyük ibadetlerdendir.
E) Bazı insanlar terleyince kötü kokarlar.

22.
I. Sırtını taze kumanya anbarına dayayıp, gözleri kapalı, burununu dikeltip havayı kokluyor.
II. Gemi adamlarının yirmibeşi bulduğu bu gemide birçoğu tek başına yaşıyor gibiydi.
III. Başını kaldırıp evvela kanala, sonra biraz yukarıda ki Necip'in tarlasına baktı.
IV. Birden bire hepsi de hareketsiz bir hâlde kaldı.
V. Yüzünde tatlı bir gülümseme ve çalışmakdan doğan bir kırmızılık vardı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla yazım yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

23.
I. İki yaşlı servinin arasına sokulmuş taze bir mezarın önünde durdu.
II. Sonu gelmez hasretle yanan dudaklarını mermerin serin yüzüne yapıştırdı.
III. Mermer söylemiyor, mezar konuşmuyordu.
IV. Küçük anlatıcının gözlerinden birkaç damla yaş yuvarlandı.
V. Servi arkasındaki baba, bu levha karşısında gözyaşlarını tutamadı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde hem soyut hem somut isim vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

24. Tam bir halk kadınıydı annem. Güçlü kuvvetli sağlam yapısı, her işe yatkın iri kemikli, hünerli elleriyle halkımızın eli öpülesi sayısız çalışkan analarından biriydi. Bolluk günümüzde de, darlık günümüzde de evin hiçbir işi yoktu ki bir ucundan o tutmuş olmasın. Kolay kolay kimseden yardım istemez, buyurmaktan hoşlanmaz, kimseyi horlamazdı. Kapımızdan hiçbir yoksulu boş gönderdiğini görmemiştik.

Bu parçada bahsedilen kişi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Yardımsever B) Güçlü C) Fedakâr D) Alçak gönüllü E) Mutlu

25. Tam otuz sene evvel on iki yaşındaydım. Anadolu'nun bir şehrinde bulunuyorduk. Babam memurdu. Şehre bir yaz sonunda gelmiştik. Sonra bir gün bahar geliverdi. Karlar eridi. Karlar eridi ama karları eriten güneş değildi, yağmurdu. Bu Anadolu şehrinin ilkbaharı kırkikindi yağmurlarıyla başlardı. Sabahleyin parlak mavi bir gökyüzünde, ısıtmayan, güneş vurmuş kar gibi soğuk bir kış güneşi görünürdü. Saat on biri bulmadan doğudan mı, batıdan mı, kuzeyden mi bilmem, bir kara bulut peyda olur, on dakika sonra bardaktan boşanırcasına bir yağmur bütün gün tıkır tıkır, şakır şakır durmadan yağardı.

Bu hikâyenin üslup özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Betimlemeye başvurulmuştur.
B) Kahraman anlatıcının bakış açısı kullanılmıştır.
C) Koklama duyusuyla ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
D) Benzetmelere yer verilmiştir.
E) Öykülemeden yararlanılmıştır.

26. On dört yaşlarındaydım, okula yeni gidiyordum. Yazın bir yazlığa çıkmak, alışılagelen bir şeydi; o yıl da evimizi kendi başına bırakmış, sıcakları geçirecek bir yere kaçmıştık.

Bir gün, evde bırakılmış kitaplarımdan birkaçını almayı gerekli görerek okuldan çıktıktan sonra eve uğramak için anahtarı yanıma almıştım. Akşamüstü geçerken uğradım ve kapıyı açarak aylardır kullanılmayan bu boş eve girdim. Boş bir eve girmek, insana ufak bir korku titremesi vermekten geri kalmaz.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Durum hikâyesinden alınmıştır.
B) Hikâyenin serim bölümüdür.
C) Okuyucuda merak duygusu uyandırmaktadır.
D) Kahraman anlatıcının bakış açısı kullanılmıştır.
E) Zaman ile ilgili bilgi verilmiştir.

27. Baba-kız bu kısa fakat pek içten dua ve çok hazin bayram öpüşlerinden sonra taşın derin sessizlik ve yaslı esrarı önünde bir süre sanki o üzüntülerine karşılık beklediler. Mermer söylemiyor, mezar sır vermiyordu. Baba, bütün hayatın akıp geldiği bu içi kara kavşağa, hiçliğe karışan bu amaca daldı. Ama bu duymaz, ses vermez katı taşların altında şefkatli, yumuşak bir ana kalbi uyuduğuna inanan yavrucağız, küçük aklının sade ve saf sorularıyla onu uyandırmaya uğraşıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi ile bu parçanın bakış açısı eşleştirilebilir?

A) Fırtına akşama doğru koptu. Hava birden soğuyuverdi. Üşüyorduk. Yaz ortalarında bağın içindeki zeytin ağaçlarının kurularını ayıklamıştık. Çıkan yarmalar hâlâ ağaçların diplerinde duruyordu. Kardeşlerimle kucak kucak içeriye taşıdık.

B) Tepedeki kızgın güneş, gölgesini ayaklarının dibine, koyu bir yuvarlak olarak düşürüyor, bastıkça ayakları bileklerine kadar yolun kızgın tozları içine gömülüyordu. Üstü başı toz içinde kalmış, boynundan yüzünden silinen terler tozla karışıp çamur olmuştu. Başına bağladığı mendilin bir ucunu dişleri arasına almış çiğniyor, eliyle de iki yanına işaretler yapıyor, kendi kendine konuşuyordu.

C) Öğleye doğru, güneş tepemize doğru yükselip de güverteyi iyiden iyiye ısıtmaya başladı mı, Ohannes'le sırtımızı taze kumanya ambarına yaslayıp bir branda bezinin üzerine oturuyoruz. Arkamızdaki kumanya ambarının açık kalmış ağzından fırlamış pırasaların, havuçların, kerevizlerin kokusu geliyor.

D) Yan masada ihtiyar bir karı koca ile bir oğlan çocuğu oturuyorlar. Doğru dürüst kesilmemiş ekmekten büyük parçalar kopararak yemekten küçük kaşıklar alarak yiyorlar. Sık sık dışarıya bakıyorlar. İşçiler peronu temizliyorlar. Ellerinde süpürgeler, bezler, uzun saplı fırçalar, renk renk kovalar... El arabaları sürülüyor oradan oraya.

E) Gün, siyahlanmadan varmak istiyordu. İstedikçe düşüyor, düştükçe kalkamadan bekliyordu bir süre. Saatlerden beri geliyordu ötelere doğru. Bir tek kuş bile görmemişti. Önceleri üzülmüş, bozkırın alabildiğine uzanan boşluğunda daha bir yalnız olduğunu anlamıştı. Şimdi, şurada, göğe bakarken kuşların buralara neden gelmediğini anlıyordu.